АЖРИМ

(суд хужжатининг ижро этиш усулини ўзгартириш ҳақидаги аризани қаноатлантириш тўгрисида)

Когон шахри

2024 йил 25 июль

Когон туманлараро иқтисодий суди, судья Ф.Муродовнинг раислигида, А.Останованинг котиблигида, даъвогар "ARK ECO TEXTILE CLUSTER" масъулияти чекланган жамияти манфаатида Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Бухоро вилояти ҳудудий бошқармасининг жавобгар "JAVOHIR DOSTONBEK" фермер ҳўжалигидан 813.971.000 сўм асосий қарз, 146.514.780 сўм пеня ундириш тўғрисидаги даъво аризаси юзасидан қабул қилинган 2024 йил 18 мартдаги ҳал қилув қарорининг ижро этиш усули ва тартибини ўзгартириш тўғрисидаги Мажбурий ижро бюроси Қоровулбозор туман бўлимининг аризасини ўз биносида очиқ суд мажлисида кўриб чиқиб,

АНИКЛАДИ:

Иктисодий суднинг 2024 йил 18 мартдаги ҳал қилув қарори билан "ARK ECO TEXTILE CLUSTER" масъулияти чекланган жамияти (бундан буён матнда даъвогар ёки МЧЖ деб юритилади) манфаатида Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Бухоро вилояти ҳудудий бошқармаси (бундан буён матнда Палата деб юритилади)нинг "JAVOHIR DOSTONBEK" фермер ҳўжалиги (бундан буён матнда жавобгар ёки ФХ деб юритилади)га нисбатан такдим этган даъвоси қисман қаноатлантирилиб, жавобгардан МЧЖ фойдасига 808.531.833,37 сўм асосий қарз, 16.000.000 сўм пеня ҳамда олдиндан тўланган 34.000 сўм олдиндан тўланган почта ҳаражати, шунингдек Республика бюджетига 19.209.715,6 сўм давлат божи ундирилган. Даъвонинг қолган қисмини қаноатлантириш рад этилган.

Хал қилув қарори қонуний кучга киргач 2024 йил 19 апрелда ижро варақалари берилган. Ушбу ижро ҳужжатлари асосида Мажбурий ижро бюроси Қоровулбозор туман бўлими (бундан буён матнда МИБ Қоровулбозор туман бўлими деб юритилади)нинг давлат ижрочиси томонидан ижро иши қўзғатилган.

Бироқ, жавобгарнинг ҳисоб рақамида пул маблағи йўқлиги ва унга тегишли мол-мулклар аникланмаганлиги сабабли Республика бюджетига 19.209.715,6 сўм давлат божи ундириш ҳақидаги ижро ҳужжатининг ижросини таъминлаш имкони бўлмаган.

Шу боис МИБ Қоровулбозор туман бўлими 2024 йил 1 июлдаги 10-13-24-260-сонли ариза билан судга мурожаат қилиб, суднинг 2024 йил 19 апрелдаги ижро хужжати бўйича ижро этиш усулини ўзгартириб, Республика бюджетига 19.209.715,6 сўм давлат божи ундириш бўйича ундирувни Навоий вилояти Навоий шаҳар "Мурувват" МФЙ 4-даҳа Зарафшон кўчаси 6-уй 45-хонада яшовчи ФХ раҳбари Ражабов Холмурод Элмуродовичнинг пул маблағлари ва бошқа мол-мулкларига қаратишни сўраган.

Суд мажлиси вақти ва жойи тўғрисида тегишли тарзда хабардор қилинган жавобгар ҳамда МИБ Қоровулбозор туман бўлими, вакил иштирокини таъминлашмади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси (бундан буён матнда ИПК деб юритилади) 342-моддасининг бешинчи қисмига кўра, агар суд хужжатининг ижроси давлат ижрочисининг иш юритувида бўлса, ундирувчи, карздор ва давлат ижрочиси суд мажлисининг вақти ва жойи тўгрисида ариза келиб тушган кундан эътиборан беш кундан кечиктирмай чиқарилган суд ажрими орқали, ушбу Кодекснинг 127-моддасида назарда тутилган тартибда хабардор қилинади. Суд мажлисининг вақти ва жойи тўгрисида тегишли тарзда хабардор қилинган мазкур шахсларнинг келмаганлиги аризани кўриб чиқиш учун тўсқинлик қилмайди. Шу сабабли суд, ИПКнинг 342-моддаси талабларидан келиб чиқиб, аризани уларнинг иштирокисиз кўриб чиқиш мумкин деб ҳисоблайди.

Суд, иш хужжатларини ўрганиб чиқиб, қуйидагиларга кўра аризани қаноатлантиришни лозим топади.

ИПК 342-моддасининг биринчи қисмига кўра, ижро ҳаракатларини амалга оширишга тўсқинлик қиладиган объектив ҳолатлар мавжуд бўлганда суд давлат ижрочисининг, ундирувчининг ёки қарздорнинг аризасига кўра суд ҳужжатининг ижросини кечиктиришга ёки уни бўлиб-бўлиб ижро этишга, ижро этиш усулини ва тартибини ўзгартиришга ҳақли.

Ўзбекистон Республикаси Фукаролик кодекси 48-моддасининг биринчи ва учинчи қисмларига биноан юридик шахс ўз мажбуриятлари бўйича ўзига қарашли бутун мол-мулк билан жавоб беради. Юридик шахснинг муассиси (иштирокчиси) ёки унинг мол-мулкининг мулкдори ёхуд юридик шахснинг бошқарув органи таркибига кирувчи шахс, шунингдек қарздорнинг ишларини бошқарувчи шахс юридик шахснинг мажбуриятлари бўйича жавоб бермайди, юридик шахс эса муассиснинг (иштирокчининг) ёки мулкдорнинг ёхуд юридик шахснинг бошқарув органи таркибига кирувчи шахснинг ёки қарздорнинг ишларини бошқарувчи шахснинг мажбуриятлари бўйича жавоб бермайди, бундан ушбу Кодексда ёки юридик шахснинг таъсис хужжатларида назарда тутилган ҳоллар мустасно.

"Суд хужжатлари ва бошқа органлар хужжатларини ижро этиш тўгрисида" ги Ўзбекистон Республикаси Конуни 483-моддасининг биринчи ва иккинчи қисмларига кўра, юридик шахснинг қарзлари бўйича, шу жумладан унинг мол-мулки ижро хужжатидаги талабларни ижро этиш учун етарли бўлмаганда, ундирув суд хужжати асосида, конунда белгиланган шартларда ва тартибда юридик шахс мулкдорларининг, муассисларининг аъзоларининг (иштирокчиларининг) пул маблағларига ҳамда бошқа молмулкига қаратилиши мумкин. Тегишли қарздор юридик шахсларга нисбатан ижро харакатларини амалга оширишда ундирувни хусусий корхона мулкдори, муассаса мулкдори, фермер хўжалигининг рахбари, дехкон хўжалигининг аъзолари, ишлаб чикариш кооперативининг аъзолари, кушимча масъулиятли жамият иштирокчилари, тўлик ширкат иштирокчилари, шунингдек коммандит ширкатдаги тўлик шериклар пул маблағларига ва бошка мол-мулкига қаратиш

ижро хужжатини ижро этиш тартиби ҳамда усулини ўзгартириш орқали амалга оширилади.

"Фермер хўжалиги тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни 35-модасининг биринчи ва иккинчи қисмларига мувофик, фермер хўжалиги ўз мажбуриятлари бўйича, шу жумладан тузилган контрактация шартномаларига мувофик давлат эхтиёжлари учун кишлок хўжалиги махсулоти назарда тутилган ҳажмларда етказиб берилишини таъминлаш бўйича, шунингдек моддий-техника ресурслари етказиб берилганлиги ва хизматлар кўрсатилганлиги учун ўз вактида ҳақ тўлаш бўйича қонун ҳужжатларига мувофик ундирув қаратилиши мумкин бўлган ўз мол-мулки билан жавоб беради. Фермер хўжалигининг бошлиғи фермер хўжалигининг мол-мулки етарли бўлмаган такдирда фермер хўжалигининг мажбуриятлари бўйича ўзига қарашли мол-мулк билан қонунчиликка мувофик субсидиар жавобгар бўлади.

Ишдаги мавжуд хужжатлардан аникланишича, суд хужжатини ижро килиш жараёнида жавобгарнинг хисоб ракамида пул маблағи мавжуд бўлмаган, унга тегишли мол-мулклар аникланмаган. Ушбу холат иш хужжатларидаги далолатнома, маълумотнома ва бошка далиллар билан тасдикланади. Бундай холатда, суд аризани каноатлантиришни лозим топади.

Юқоридагиларга асосланиб ҳамда ИПКнинг 195, 196 ва 342-моддаларини қўллаб, суд

АЖРИМ ҚИЛДИ:

Мажбурий ижро бюроси Қоровулбозор туман бўлимининг аризаси қаноатлантирилсин.

Суднинг 2024 йил 18 мартдаги ҳал қилув қарорининг ижро этиш усули ўзгартирилсин.

Жавобгар "JAVOHIR DOSTONBEK" фермер хўжалигидан Республика бюджетига 19.209.715,6 сўм давлат божи ундириш бўйича ундирув "JAVOHIR DOSTONBEK" фермер хўжалиги рахбари Навоий вилояти Навоий шахар "Мурувват" МФЙ 4-даха Зарафшон кўчаси 6-уй 45-хонада яшовчи ФХ рахбари Ражабов Холмурод Элмуродовичнинг пул маблағлари ва бошка мол-мулкига қаратилсин.

Ажрим устидан шу суд орқали бир ойлик муддат ичида Бухоро вилоят судига апелляция тартибида шикоят қилиниши (протест келтирилиши) мумкин.

Судья Ф.Муродов

